نام حوزه امتحانی: محلّ مهر رئیس حوزه سؤالات امتحان درس: **فارسی ۳** رشته: **علوم تجربی** پایه: **دوازدهم**	باسمه تعالی آموزش و پرورش استان کردستان سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان دبیرستان استعدادهای درخشان شهید بهشتی ۱ دورهٔ دوم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/ ۱۱ مدّت آزمون: ۷۵ دقیقه ساعت شروع: ۹ صبح تعداد سؤالات: ۳۶ تعداد صفحه: ۴

	بخش الف: قلمرو زبانی	
۱	در هر بیت واژه‌ای مترادف «**سریر**» وجود دارد، آنها را مشخّص سازید. الف) بدو گفت: بی تو نخواهم زمان نه اورنگ و تاج، نه گرز و کمان ب) برکش ز ســـــر آن سپید معجر بنشین به یـــــکی کبود اورنـــد	۰/۵
۲	معنی واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید. دیوارهای قطور و **بارو**های دودخوردهٔ آن به زبان حال سخن می‌گویند.	۰/۲۵
۳	معنی واژهٔ «**طاق**» در کدام گزینه با بقیّه **متفاوت** است؟ الف) دیوارهای کهن روم با طاق ضربی دروازه‌های آن هنوز باقی است. ب) طاق پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف ج) چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است.	۰/۲۵
۴	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) پیرمرد از داخل (کاذیهٔ /کازیهٔ) روی میز یک پاکت کهنه برداشت. ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر (منصوب/ منسوب)	۰/۵
۵	در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟ دیوانه گفت: برو تخم توازع و برگ پشیمانی و بیخ نیازمندی را در هاون توبه ریز و به آب ندامت حل کن و در دیگ دل بریز و به آتش مهبّت بجوشان و به کفچهٔ مودّط بجنبان و به ذکر سبحان الله بیالای و در قدح عشق ریز و در سایهٔ الحمدلله نِه و در سحرگاه الله اکبر بنوش تا شفا یابی. کتیبهٔ ورودی مسجد سرهنگ سنندج الف) یک مورد ب) دو مورد ج) سه مورد د) چهار مورد	۰/۲۵
۶	در هر بخش املای یک واژه نادرست است آنها را بیابید و شکل صحیح هر یک را بنویسید. الف) تنها به واسطهٔ عشق، وسول به حق ممکن گردد. ب) عسارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده. ج) تا وارهی از دم سطوران وین مردم نحس دیومانند	۰/۷۵
۷	در متن زیر که از کتاب «کویر» دکتر شریعتی انتخاب شده، دو غلط املایی بیابید و درست هر یک را بنویسید. در آستانهٔ میوه‌دادن درختی که جوانی را به پایش ریخته بود و در آن هنگام که بهار حیاط علمی و اجتماعی‌اش فرارسیده بود ناگهان منغلب شد. شهر را و گیرودار شهر را رها کرد و چشم‌ها را منتظر گذاشت.	۰/۵
۸	در بیت «گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند»، چه نوع حذفی صورت گرفته است؟	۰/۲۵
۹	نقش دستوری ضمیر مشخّص‌شده در بیت زیر چیست؟ الف) مفعولی ب) مضاف الیهی « بندهٔ پیرِ خـــراباتم که لطفـــ**ش** دایم است ور نه لطفِ شیخ و زاهد، گاه هست و گاه نیست»	۰/۵
	۱ ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دو	

www.kanoon.ir

۱۰	در کدام گروه «وابستهٔ وابسته» از نوع ممیّز وجود دارد؟ الف) کلاس این مدرسه ب) هفت فرسخ راه	۰/۲۵
۱۱	کدام جمله بر اساس الگوی « نهاد + مفعول + مسند + فعل» وارد زبان شده است؟ الف) عاشقان را کشتگان معشوق به حساب می‌آورند. ب) عاشقان کشتگان معشوق بوده‌اند.	۰/۵
۱۲	در بیت« هر چه هست از قامتِ ناسازِ بی‌اندام ماست / ور نه تشریفِ تو بر بالایِ کس کوتاه نیست» یک ترکیب اضافی بیابید.	۰/۲۵
۱۳	با توجّه به عبارت «نامه را معلّم کلاس سوم برایم نوشته بود به یاد گذشته‌ها و خاطرات پاریز.» به پرسش‌ها پاسخ دهید. الف) در گروه اسمی «معلّم کلاس سوم»، « هسته» کدام است؟ ب) نوع «وابستهٔ وابسته» این گروه اسمی را بنویسید.	۰/۵
۱۴	با توجّه به بیت « ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت وی مرغ بهشتی که دهد دانه و آبت» الف) «شاهد قدسی» و «بند نقاب» هر دو ترکیب وصفی هستند. درست نادرست ب)در مصراع دوم هم « واو» عطف وجود دارد و هم « واو» ربط. درست نادرست	۰/۵
۱۵	فعل شد در کدام بیت اسنادی نیست؟ الف) زاهد خلوت‌نشین دوش به میخانه شد ب) چهرهٔ خندان شمع آفت پروانه شد ج) ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد د) باز به پیرانه‌سر عـــاقل و دیوانه شد	۰/۲۵
۱۶	در همهٔ گزینه ها بخش مشخّص‌شده **نقش مفعولی** دارد **به جز**... به خال هندوش بخشم سمرقند و بخارا را که عشق از پردهٔ عصمت برون آرد زلیخا را که بر نظم تو افشاند فلک عقد ثریّا را جواب تلخ می‌زیبد لب لعل شکرخارا	۰/۵
۱۷	در هر گروه اسمی نوع وابستهٔ وابسته را بنویسید. الف) تخلّصی بس بجا ب) نگاه‌های مردم آسفالت‌نشین	۰/۵
	بخش ب: قلمرو ادبی- ۵ نمره	
۱۸	نویسندهٔ هر یک از آثار داده‌شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) تمهیدات (سهروردی/ عین‌القضّات همدانی) ب) از پاریز تا پاریس(باستانی پاریزی- ملک‌الشعرای بهار)	۰/۵
۱۹	کدام شاعر سرایندهٔ غزل‌های اجتماعی و سیاسی **نیست**؟ الف) عارف قزوینی ب) پروین اعتصامی ج) فرّخی یزدی د) ملک‌الشعرای بهار	۰/۲۵
۲۰	کدام بیت را می‌توان جزو اشعاری با درونمایهٔ سیاسی و اجتماعی در نظر گرفت؟ الف) فکری ای هموطنان در ره آزادی خویش بنمایید، که هر کس نکند مثل من است ب) اسیری هیچ آزادی نجوید چو دل در بند گیسوی تو دارد	۰/۲۵
۲۱	در بیت زیر واژگان مشخّص‌شده چه آرایه‌ای را پدید می‌آورند؟ الف) این همه گویمت «آورده ام» باری بپرس تا چه **گنج** است و چه **گوهر**، وز چه **کان** آورده‌ام ب) ای تیرباران غمت خون دل ما ریخته نگذاشت **طوفانِ غمت** خون دلی ناریخته	۰/۵
۲۲	کدام واژه در مفهوم مجازی به کار رفته است؟ عالَم از شور و شرِ عشق خبر هیچ نداشت فتنه‌انگیزِ جهان غمزه جادویِ تو بود	۰/۲۵
۲۳	در عبارت « بویِ رشد و نجابت از حرکاتِ او فایح و رنگِ فرّ و فرهنگ بر وجناتِ او لایح.» چه واژه‌هایی با هم « سجع» هستند؟	۰/۵
	۲ ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سه	

www-kanoon.ir

نام حوزه امتحانی: محلّ مهر رئیس حوزه سؤالات امتحان درس: **فارسی ۳** رشته: **علوم تجربی** پایه: **دوازدهم**	باسمه تعالی آموزش و پرورش استان کردستان سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان دبیرستان استعدادهای درخشان شهید بهشتی ۱ دورهٔ دوم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/ ۱۱ مدّت آزمون: ۷۵ دقیقه ساعت شروع: ۹ صبح تعداد سؤالات: ۳۶ تعداد صفحه: ۴

۲۴	آرایهٔ موجود هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دوردستان را به احسان یادکردن همّت است ورنه هر نخلی به پای خود ثمر می‌افکند(اسلوب معادله – حسن تعلیل) ب) نه خلاف عهد کردم که حدیث جز تو گفتم همه بر سر زبانند و تو در میان جانی (تلمیح – حسن تعلیل)	۰/۵
۲۵	با توجّه به ابیات: «تا وارهی از دَم ستوران وین مردم نحس دیومانند، با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند» الف) کدام ترکیب استعاره از خورشید است؟ ب) دو واژه بیابید که با هم تضاد دارند؟	۰/۵
۲۶	با توجّه به ابیات به سؤالات پاسخ دهید. نگارینا! شنیـــــدستم که گـــاه محنت و راحت سه پیراهن سلب بوده‌ست یوسف را به عمر اندر یکی از کید شد پُر خون، دوم شد چاک از تهمت سوم یعقوب را از بوش روشن گشت چشـــم تر رخم ماند بدان اوّل، دلـــــــم ماند بـــدان ثانی نصیب من شود در وصـــــل آن پیراهن دیگر الف) رودکی در ابیات بالا بخش‌هایی از زندگی حضرت یوسف(ع.) را به کمک آرایهٔ ..... روایت کرده است. ب) در کدام بخش از شعر به پاره‌شدن پیراهن اشاره شده است؟ ج) چه ارتباطی میان پیراهن اوّل یوسف و چهرهٔ شاعر وجود دارد؟	۰/۷۵
۲۷	شعر حفظی - بیت‌ها را کامل کنید. الف) وجه خدا اگر شودت منظر نظر ..... ب) گفتی: «به روزگاران مهری نشسته »گفتم: « .....»	۱
	بخش ج: قلمرو فکری- ۸ نمره	
۲۸	در بیت زیر شاعر بر چه مضمونی تأکید دارد؟ «جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است»	۰/۵
۲۹	با توجّه به بیت، خردمندان چه کسی را شایستهٔ احترام نمی‌دانند؟ «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»	۰/۵
۳۰	منظور از « فرزند سیاه‌بخت» در بیت زیر چه کسی است؟ « ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه‌بخت فرزند»	۰/۵
۳۱	نوشتهٔ استاد پاریزی کدام ضرب‌المثل را به یاد می‌آورد؟ «از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.» الف) دست بالای دست بسیار است. ب) از چاله به چاه افتاد.	۰/۵
	۳ ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ چهار	

www-kanoon-ir

۳۲	با توجّه به متن زیر، چرا عین‌القضات همدانی، عشق‌ورزی را در عرفان واجب دانسته است؟ « ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است و لابد هرچه به واسطهٔ آن به خدا رسند، فرض باشد به نزدیک طالبان. عشق، بنده را به خدا برساند.»	۰/۵
۳۳	با توجّه به عبارت زیر دو پایهٔ رسیدن به عشق را بنویسید. « پس اوّل پایه معرفت است و دوم پایه محبّت و سوم پایه، عشق. و به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبّت دو پایه نردبان نسازد».	۰/۵
۳۴	کدام یک از ابیات زیر به سخن مشهور «کُلُّ شَیء یَرجِعُ اِلی اَصلِهِ» اشاره دارد؟ الف)کز نیستان تا مرا ببریده‌اند در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند ب) هر کسی کو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش	۰/۵
۳۵	در شعر زیر واژهٔ «ترسا» مربوط به کدام دین و آئین است؟ الف) اسلام ب) مسیحیّت ج) یهودیّت ای کریمی که از خزانهٔ غیب گبر و ترسا وظیفه‌خور داری دوستان را کجا کنی محروم؟ تو که با دشمن این نظر داری	۰/۵
۳۶	معنی و مفهوم اشعار و عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.۰/۵ ب) محبّت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند. ۰/۵ ج) آن اوایل هنوز در شهر دست و پاگیر نشده بودیم. ۰/۵ د) آدمی به هرجا می رود گمان می‌کند به غایت‌القصوای خود رسیده‌است. ۰/۵ ه) گفت نزدیک است والی را سرای آنجا شویم۰/۵ و) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت ۰/۵ ز) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند۱	۴
	۴	
	نام و نام خانوادگی طرّاح: **مهدی سیّدی** رسیدن شما به شایستگی‌هایتان، از بایسته‌های ماست.	